

ligt, at man har det her. Er man forsigtig og vælger sig den bedste Plads til sit Meieri og bygger det bedste Lokale, saa siges selvfølgelig de, der besigtige det, naar de forstaa sig Noget paa det — hvad man jo forudsætter, de gjøre — at det er altsammen vel gjort, det er udmærket. Kan der saa noget Meieri være bange, naar de selv have valgt en fornuftig Plads, en virkelig god, sund og velbeliggende Plads, kunne de saa dog være fiede af, at Distriktslægen kommer og siger: Ja, det er en virkelig god Plads? Og der er dog saa mere Betryggelse for, at de ikke have taget Feil med Hensyn hertil. Jeg tror sandelig ikke, det kan staa, at de nødes til at gjøre det godt, men selvfølgelig — hvis de ville lave Noget, som ikke er godt, er det jo ubehageligt, at der kommer Nogen og forhindrer dem i det. Jeg vil her gjøre opmærksom paa, at det er ikke Noget, der angaar Privatlivet, men det er store offentlige Institutioner, som man fra det Offentliges Side stiller bestemte Fordringer til, og det anser jeg for aldeles vigtigt. Derimod kan det maaske ved de ganske smaa Meierier blive en noget mislig Sag, men jeg skal følge de ærede Herrer paa det Omraade; jeg skal være villig til at tage alle mulige Meierier med, selv hvor man maaske kun kjæerner en å to Gange om Dagen, skjøndt der er langt fra den Jære for det store Publikum, men ville de Herrer endelig have dem med, saa for mig ingen Marm. Jeg anser det for strengt nødvendigt at rette sig efter de hygieiniske Forholdsregler, at jeg gaar med dertil, selv om jeg skulde gaa ned til Meierier paa to Køer. Det kunde jo ogsaa være, at man kunde finde en Grændse, hvor man har taget alle Herregaarde og Proprietergaarde med, og saa sætter Punktum der. Jeg skal ogsaa gaa med til det. Jeg anser ikke dette for at være nogen Sag af synnerlig Bigtighed, naar vi blot faae løst dette store Samfundsspørgsmaal, det kunne de Herrer ikke negte, at det er. En sund og fornuftig Hygieine her i Landet er ubetalelig, og hvis man ikke iagttager den, vil man komme til at betale Bederlag derfor i dyre Domme paa anden Maade. Derfor kan jeg ikke se, at det er mere Indgreb i den personlige Frihed, end det Offentlige, hvor det dreier sig om offentlige Institutioner, er berettiget til at gjøre. Imidlertid kan jeg som sagt godt gaa med til at underkaste det en Underjøgelse om Betalingen til Distriktslægerne ikke er for høi, og saa sætte den noget ned, samt til at forsøge paa, om man kan tage de mere private Meierier med, og ramme dem. Jeg mener selvfølgelig, at lige saa snart et Landbrug,

det være sig en Herre- eller Bondegaard, indkjøber Mælk til Meieridrift bør det ubetinget være underkastet Bestemmelserne i denne Lov. Et andet Spørgsmaal bliver det, hvor vidt man skal gaa med til at gribe ind i de helt private Virksomheder, hvor der ikke produceres Meieriprodukter af andet end den Mælk, der findes paa selve Stedet. Smittefarligheden, det hygieiniske Hensyn er der aldeles forsvindende sammenlignet med det store hygieiniske Spørgsmaal, hvor mange samle sig paa et Sted og hvor Mælken atter gaar tilbage til mangfoldige Hjem. Hvor al Ting bliver paa Stedet, og man derfra kun fører det fuldsferdige Produkt ud, er naturligvis det hygieiniske Spørgsmaal af forholdsvis langt ringere Betydning, saa det kan jo nok være, at man burde begrænske sig til kun i visse Tilfælde at tage dem med, men det vilde, forekommer det mig, blive et andet Spørgsmaal, som gaar ind under det, hvordan man i det Hele har at forholde sig overfor smitsomme Sygdomme, og den Slags Spørgsmaal tror jeg bedst afgjøres for sig selv og ikke paa en Lov, som angaar Meierier. Det er dog ikke saa aldeles grebet ud af Lusten, at man kun har omtalt disse store fabrikmæssige Indretninger her. Jeg skal gjerne være med til at udvide Loven saa langt man ønsker, skjøndt jeg ikke lægger nær den Vægt, som visse Medlemmer have gjort, paa at man har villet staaane Herregaardene. Jeg tror, det ledende Hensyn har været dette, at man ikke har villet gribe ind paa den rene Privatvirksomhed, men kun paa den offentlige Virksomhed; om man har været fuldt udtømmende der, skal jeg ganske henstille. Folkethinget lader naturligvis ikke denne Sag gaa uden Udvalg, og jeg vil derfor anbefale det eventuelle Udvalg at se paa disse Spørgsmaal. Som sagt, jeg tror, at en Lov i denne Retning er en absolut Nødvendighed. Og jeg tror, at dette Lovforslag er et aldeles brugeligt Grundlag for en Forhandling om dette Spørgsmaal. De allerfleste Meierier ville ogsaa sige: Det griber slet ikke forstyrrende ind i vor Virksomhed, og vi kunne med den største Lethed opfylde de stillede Betingelser. De bedre Meierier have endogsaa allerede opfyldt dem, inden Loven kommer. Jeg skal derfor kun anbefale at Loven nyder Fremme. Jeg finder ikke nogen Grund til at lade den vente nogle Aar. Man kan jo godt sige, at har det ventet saa længe, kan det uden Glæde vente nogle Aar endnu, og at det ikke kan siges at have Hastværk, men ønsker man at faae noget Godt og Fornuftigt udført, hvorfor saa ikke ligesaa godt gaa til det,